

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/187/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418204070
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6418204070.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti

F. M., nar. XX.X.XXXX,
V. M., nar. XX.X.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti rodičov : matka B. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Ul. H. armády XXX/XX, K., zast. Mgr. et Mgr. Líviou Šouc Kostovou, advokátkou, AK so sídlom Pod Donátom 5, Žiar nad Hronom a otec C. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. XX, okres D. nad S., zast. Advokátskou kanceláriou Líška & Partners s.r.o., so sídlom A. Hlinku 736/3, Žiar nad Hronom, IČO : 47235926, o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom, takto

r o z h o d o l :

I. Maloleté deti F. M., nar. XX.X.XXXX a V. M., nar. XX.X.XXXX sa zverujú do osobnej starostlivosti otca s tým, že právo zastupovať maloleté deti, ako aj spravovať ich majetok v bežných veciach majú obidvaja rodičia.

II. Matka je povinná platiť výživné, a to na maloletého F. M., nar. XX.X.XXXX vo výške 60,-Eur mesačne a na maloletého V. M., nar. XX.X.XXXX vo výške 40,-Eur mesačne, počínajúc od 1.1.2020, so splatnosťou vždy do každého 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

III. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi F. M., nar. XX.X.XXXX a maloletým V. M., nar. XX.X.XXXX každý párny kalendárny týždeň, a to v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že maloleté deti si bude preberať v určenom čase v mieste bydliska otca a po ukončení styku si ich prevezme otec v mieste bydliska matky.

IV. Otec je p o v i n n ý maloleté deti F. M., nar. XX.X.XXXX a maloletého V. M., nar. XX.X.XXXX na styk s matkou riadne pripraviť a styk matky s maloletými deťmi umožniť.

V. Súd zároveň rodičom B. A., nar. XX.X.XXXX a C. M., nar. XX.X.XXXX ukladá výchovné opatrenie, a to vo forme povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, a to na obdobie najdlhšie jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Otec C. M., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n ý nahradiť trovy konania štátu, a to vo výške 99,68,-Eur na účet Okresného súdu Žiar nad Hronom v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. V. B. A., nar. XX.X.XXXX je p o v i n á nahradiť trovy konania štátu, a to vo výške 299,68,-Eur na účet Okresného súdu Žiar nad Hronom, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VIII. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hornom č. k. 20P/2/2016-32 zo dňa 11.2.2016, právoplatný dňa 15.3.2016 vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom F. M. a V. M..

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Otec mal. detí F. M., nar. XX.X.XXXX a V. M., nar. XX.X.XXXX sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.9.2018 domáhal, aby súd rozhodol o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré boli rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 20P/2/2016 zo dňa 11.2.2016 zverené do osobnej starostlivosti matky B. A. tak, že mal. deti sa zverujú do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch s tým, že otec bude povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti každý párny týždeň v roku od nedele 16.00 hod. do nasledujúcej nedele do 16.00 hod. a matka v rovnakom rozsahu v nepárnych kal. týždňoch. Výživné počas trvania striedavej osobnej starostlivosti navrhol neurčovať. Právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok bude mať každý z rodičov. V návrhu uviedol, že matka momentálne očakáva narodenie tretieho dieťaťa, pričom by mala rodiť v októbri 2018. Podľa jeho názoru nemá dostatok času na starostlivosť o mal. deti a keďže nežije s budúcim otcom dieťaťa v spoločnej domácnosti, myslí si, že po narodení dieťaťa bude situáciu zvládať veľmi ťažko. Mal. F. nastúpil do 1. ročníka ZŠ v K., čo bude znamenať značné zvýšenie starostlivosti s dieťaťom ohľadne učenia. Pokiaľ ide o mal. V., aj keď mal nastúpiť do MŠ, matka to odmietla s tým, že chce, aby bol doma, čo nepovažuje za rozumné riešenie. Mal. V. má problémy s rečou, mal by navštevovať logopéda, čo matka nerobí a bolo by vhodné, keby navštevoval MŠ, kde by mal určite odbornejší prístup zo strany učiteliek aj v nasledujúcej predškolskej príprave. Má tiež vážne výhrady aj voči zdravotnej starostlivosti o mal. deti a myslí si, že túto starostlivosť matka zanedbáva. Otec je zamestnaný vo firme ROMIN Slovakia, s.r.o., kde pracuje ako vodič na zmeny, ale v týždňových intervaloch. Žije v rodinnom dome s rodičmi. Následne dňa 16.1.2019 otec doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej mal. deti zveril do jeho osobnej starostlivosti otca. V tomto návrhu v podstate uviedol, že mal. deti F. M. a V. M. boli rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 20P/2/2016 zo dňa 11.2.2016 zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom bol zaviazaný na platenie výživného po 80,- Eur mesačne. Rozsudkom sp. zn. 26P/19/2018 zo dňa 23.4.2018 bola schválená rodičovská dohoda o úprave styku otca s mal. deťmi. Dozvedel sa, že matka mal. detí B. A. má byť pravdepodobne trestne stíhaná za drogovú trestnú činnosť, pričom ide o skutok, ku ktorému došlo v decembri 2018 a na základe jej konania súd nariadil neodkladné opatrenie sp. zn. 26PPOm/4/2018, ktorým bolo jej najmladšie dieťa P., zverené do osobnej starostlivosti starej matky z otcovej strany. Okrem skutočnosti, že matka mal. detí je vyšetovaná za drogovú trestnú činnosť, sú tu aj ďalšie, ktoré svedčia o tom, že zdravie a priaznivý vývoj mal. detí je vážne ohrozený a narušený. V prílohe návrhu predkladá potvrdenie susedy mal. detí V. A. zo dňa X.X.XXXX, z ktorého je zrejmé, že v byte matky sa požívajú alkoholické nápoje a tým trpia mal. deti, ktoré sú niekedy celé dni vonku bez dozoru. Ďalej predložil potvrdenie z SCŠPP Kremnica, z ktorého je zrejmé, že mal. F. M., nar. XX.X.XXXX je klientom uvedeného centra od 23.11.2018, kam bol zaradený na základe žiadosti otca z dôvodu problémov vo výchovno-vzdelávacom procese. Na základe vstupnej diagnostiky bolo zistené, že dieťa vyžaduje odbornú špeciálno-pedagogickú starostlivosť, systematický prístup v príprave na vyučovanie, pravidelný režim a rozvrh v rámci dennej prípravy. Uvedené skutočnosti aktuálne absentujú, čo sa prejavuje v jeho vzdelávacích výsledkoch a zmenách správania. Zároveň odporúčajú zvážiť rozhodnutie o zverení detí do starostlivosti otcovi. Podľa správy ZŠ na mal. F. okrem iného vyplýva, že maloletý už vymeškal 56 vyučovacích hodín, na vyučovanie prichádza často oneskorene, v určitom období aj neupravený, špinavý. V čase písania správy do školy nechodil. Podľa školy, matka navštevuje stretnutia rodičov sporadicky, otec so školou komunikuje a prejavuje o F. veľký záujem. Ďalej pripája potvrdenie SCŠPP Kremnica spolu s odporúčaním pre zaradenie mal. V. M., nar. XX.X.XXXX do špeciálnej materskej školy + správu z diagnostického vyšetrenia, z ktorých vyplýva, že mal. V. je dieťa so zdravotným znevýhodnením - narušenou komunikačnou schopnosťou. Diagnostické vyšetrenia boli realizované dňa 25.1.2018 v prítomnosti matky. Matke bolo odporúčané, aby bol mal. V. zaradený do ŠMŠ. Zároveň bolo matke vysvetlené, že dieťa musí pravidelne navštevovať logopéda. Zo

správy zo dňa 8.1.2019 vyplýva, že matka bez udania dôvodu logopedické intervencie nerealizovala, čo sa otec dieťaťa dozvedel až pri návšteve centra.

2.

Uznesením č. k. 26P/187/2018-17 zo dňa 26.11.2018 súd mal. deťom pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom.

3.

Uznesením č. k. 26P/187/2018-50 zo dňa 18.1.2019 okresný súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, avšak v odvolacom konaní na základe odvolania otca Krajský súd v Banskej Bystrici zmenil uznesenie okresného súdu rozhodnutím sp. zn. 16CoP/8/2019 zo dňa 4.3.2019, právoplatným dňa 8.3.2019 tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. deti F. M. a V. M. dočasne odovzdáva do osobnej starostlivosti otca, s tým že matka je povinná platiť na mal. deti výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, a to na každé dieťa zvlášť vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí, počnúc dňom vykonateľnosti rozhodnutia, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

4.

Na pojednávaní pred tunajším súdom dňa 13.5.2019 otec zmenil svoj pôvodný návrh na zverenie mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v tom zmysle, že žiada obidve mal. deti zveriť do svojej výlučnej osobnej starostlivosti, vzhľadom na nové skutočnosti a zmenu pomerov u účastníkov, ku ktorej došlo po podaní návrhu a nariadení neodkladného opatrenia. Matka so zmenou návrhu nesúhlasila a poukázala, že bola rozhodnutá na pojednávaní súhlasiť so striedavou osobnou starostlivosťou o maloletých. Súd pojednávanie odročil na neurčito za účelom doplnenia dokazovania vypracovaním znaleckého posudku na posúdenie vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti, eventuálne zverenia mal. detí do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov.

5.

Uznesením č. k. 26P/187/2018-144 zo dňa 29.5.2019 súd na návrh matky nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil jej styk s mal. deťmi F. om a V. om M. ovými tak, že je oprávnená sa s deťmi stretávať každý páry týždeň v sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že maloleté deti si prevezme v určenom čase v mieste bydliska otca a po ukončení styku ich aj v určenom čase v mieste bydliska otca odovzdá. Súd zároveň zamietol návrh matky na odovzdanie mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Neodkladné opatrenie nariadil do právoplatného skončenia konania vo veci samej sp. zn. 26P/187/2018. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.6.2019.

6.

Uznesením č. k. 26P/187/2018-153 zo dňa 24.7.2019 právoplatným dňa 12.8.2019 súd nariadil v konaní znalecké dokazovanie a ustanovil znalkyňu z odboru psychológie, odvetví klinická psychológia detí, dospelých a poradenská psychológia PhDr. V. S., PhD., pričom znalkyňa súdu 2.12.2019 zaslala písomne vypracovaný znalecký posudok pod č. 100/2019, ktorý súd doručil účastníkom konania a určil termín pojednávania. Účastníci konania znalkyňu ku záverom posudku vypočuť na pojednávaní nenavrhl.

7.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov; vykonaním sociálneho prieskumu v mieste bydliska rodičov a mal. detí prostredníctvom kolíznej opatrovníčky; znaleckým posudkom č. 100/2019 znalkyne z odboru psychológie, odvetví klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a poradenská psychológia PhDr. V. S., PhD.; prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 26P/19/2018, 20P/2/2016.

8.

Na pojednávaní dňa 13.1.2020 sa otec pridržiaval vyjadrení svojho právneho zástupcu. Zotrvával pritom na svojich predchádzajúcich vyjadreniach, nakoľko u neho ani u mal. detí k nejakým podstatnejším zmenám pomerov nedošlo. Uviedol, že stretávanie matky s maloletými deťmi prebieha v zmysle rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení. Styk s deťmi matke umožňuje a v tomto smere sa nejaké problémy doposiaľ nevyskytli. Trvá na tom, aby boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti otca,

čo zodpovedá aj záverom znaleckého dokazovania. Ohľadne úpravy styku je možné s matkou uzavrieť dohodu, pokiaľ bude matka súhlasiť. Je nesporné, že momentálne ani znalkyňa neodporúča striedavú osobnú starostlivosť o mal. deti. Zo strany matky detí ide o zľahčovanie tejto situácie s tým, že je trestne stíhaná za drogy, pričom nad svojim konaním sa vôbec nezamyslela a nevedomila si túto situáciu, ktorej potenciálne vystavuje mal. deti. Napriek tomu vzhľadom na stanoviská mal. detí, ktoré majú matku radi, nebude brániť ich styku s matkou. Stanovenie výživného na úrovni 30 % životného minima je absolútne nezodpovedajúce potrebám mal. detí a najmä schopnostiam a možnostiam matky zarobiť finančné prostriedky. Je možnosť, aby sa matka zamestnala aspoň v práci, kde sa zarobí minimálna mzda. Matka nepreukázala žiadnu snahu v tom smere, že by si zhľadala riadnym spôsobom zamestnanie. Výšku výživného s prihliadnutím na potreby a vek mal. detí navrhujú určiť vo výške okolo 70-80,-Eur mesačne na každé dieťa zvlášť, čo je v možnostiach matky a v jej schopnostiach. Pokiaľ ide o úpravu styku, nakoľko na pojednávaní došlo k dohode, navrhli upraviť stretávanie matky s deťmi každý párný víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, aby si deti vyzdvihol ten z rodičov, ktorého styk je upravený, čiže matka si príde po deti pred byt otca a následne si príde otec deti zobrať ku matke.

9.

Matka na pojednávaní taktiež zotrvala na predchádzajúcich návrhoch a vyjadreniach. Vypovedala, že u nej nastali určité zmeny pomerov. V súčasnosti je zamestnaná na pracovnú zmluvu na dobu určitú 1 rok v spol. Krempek, s.r.o., a to na 4 hodiny denne. Zárobok má okolo 200 - 220,-Eur. Jedná sa o minimálnu mzdu. Zatiaľ odpracovala veľmi málo, prvý mesiac to bolo 7 dní, následne bola PN. Iný príjem za uvedené obdobie nemala. PN bola od posledného týždňa v mesiaci november do druhého týždňa mesiaca december 2019. Je pravda, že sa voči nej vedie trestné konanie sp. zn. 1T/91/2019, kde je vytýčený termín hlavného pojednávania na 10.2.2020. Doposiaľ vykonávala prácu v rámci nočnej zmeny a toho času vykonáva denné, čiže myslí si, že nie je problém dohodnúť sa aj na víkendy, pokiaľ by sa chcela starať o deti. Má záujem o styk širší ako doteraz, t.j. aspoň v rozsahu každý druhý víkend od piatku do nedele. Trvajú však na zverení mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti. Závery znalkyne nevyučujú zverenie maloletých do SOS, napriek tomu, že je konštatované, že vhodnejšie podmienky v súčasnosti má vytvorené otec. Znalkyňa konštatuje v odpovediach napr. na otázky č. 7 a 9, že nevyučuje SOS. Poukazuje, že táto by mohla mať pozitívny vplyv na mal. deti, pokiaľ rodičia absolvujú kurz rodičovskej terapie a poradenstva. Ani jedno z detí sa voči matke nevyjadrovalo negatívne, skôr naopak z vyjadrení mal. F. vyplynulo, že matku považuje za najdôležitejšiu osobu vo svojom živote a takisto si vie predstaviť, že by týždeň býval u otca, týždeň u matky. Taktiež mal. V. sa vyjadril, že chce bývať u matky. Pred vydaním meritórneho rozhodnutia preto navrhujú, aby súd rodičom nariadil povinnosť absolvovania kurzu rodičovskej terapie a poradenstva a až následne na základe výsledkov tohto opatrenia rozhodol o otázke osobnej starostlivosti maloletých. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o deti a sú spôsobilí deti vychovávať. Rodičia majú zabezpečené bytové podmienky a ich bydliská sú vzdialené pomerne blízko od seba, zhruba 6 - 7 km a nebol by problém v tom, že by deti museli za druhým rodičom dlho cestovať. Matka síce je trestne stíhaná, no súdy pri svojom rozhodovaní vychádzajú zo skutkového a právneho stavu existujúceho v čase rozhodovania. Súčasný skutkový stav je taký, že matka je na slobode a nebola ešte právoplatne odsúdená. Za tohto stavu podľa ich názoru sú splnené podmienky na SOS a teda navrhujú, aby súd takéto rozhodnutie vydal.

10.

Kolízna opatrovníčka sa pridržiavala písomne podaných správ zo šetrenia pomerov v mieste bydliska rodičov a mal. detí. Ďalej uviedla, že vzhľadom na zistené skutočnosti na strane účastníkov sa stotožňuje so závermi znaleckého posudku. Navrhuje mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti otca a stretávanie matky s deťmi upraviť v širšom rozsahu napr. v takom ako rodičia navrhli na dnešnom pojednávaní. Zároveň navrhla, aby bolo súdom uložené výchovné opatrenie, t.j. povinnosť rodičom podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR, pracovisko Žiar nad Hronom na obdobie jedného roka. Po absolvovaní poradenstva a podľa jeho výsledkov bude možné zvážiť ďalší postup, eventuálne môžu sa rodičia dohodnúť alebo si prípadne podať návrh na inú formu osobnej starostlivosti o mal. deti.

11.

Podľa

§ 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1,2 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 25 ods. 1, 2 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

12.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zverenie mal. detí do jeho osobnej starostlivosti je dôvodný. V zmysle článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Nepochybne je v najlepšom záujme detí zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, nakoľko úloha matky i otca je pri výchove nezastupiteľná. Pri rozhodovaní o konkrétnom modeli osobnej starostlivosti je prioritný záujem dieťaťa, nie záujem rodičov resp. jedného z nich. V prípade, ak nie sú splnené podmienky na zverenie dieťaťa do SOS, je v súlade s najlepším záujmom dieťaťa, aby bolo zverené do starostlivosti toho rodiča, ktorý má pre zabezpečenie starostlivosti lepšie predpoklady. Otázku "najlepšieho záujmu dieťaťa" je nutné hodnotiť nie len z hľadiska aktuálnych pomerov, ale i z hľadiska dlhodobiejšieho tak, aby boli vytvorené predpoklady pre budúci úspešný vývin dieťaťa, jeho rozvíjanie a nie stagnáciu či úpadok.

13.

Zo záverov znaleckého posudku znalkyne odboru psychológie, odvetví klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a poradenská psychológia PhDr. V. S., PhD. pod č. 100/2019 mal súd preukázané, že citový vzťah oboch rodičov k mal. deťom je porovnateľne pozitívny. U mal. F. je živý koncept jadrovej rodiny (rodičia a dieťa). Intenzívny, určujúci vzťah má k matke, ktorú vníma ako najdôležitejšiu osobu v rodine. Aktuálne sa cíti byť členom rodiny vo výchovnom prostredí otca a má blízky vzťah k otcovi a bratovi. Vyjadril túžbu po živote v kompletnej rodine s obidvomi rodičmi alebo chce byť týždeň u mamy a týždeň u otca. U mal. V. je v súčasnosti vzťah ku svojom rodičom oslabený. Vyjadril sa, že chce bývať s mamou, kvôli hračkám a sladkostiam. U mal. je silný koncept rodiny vo výchovnom prostredí otca, kde s bratom F.om t.č. žije bez matky. Seba vníma v blízkosti otca a starkého z otcovej strany. Súčasný psychický stav maloletých detí je mierne destabilizovaný. V prežívaní obidvoch maloletých boli zistené neurotické znaky. Otec je pre deti prirodzeným identifikačným vzorom. V jeho prítomnosti mali obaja chlapci prirodzený rešpekt so zníženou spontánnosťou, čo možno považovať za bežné v kontakte medzi otcom a maloletými synmi. Vzhľadom na to, že matka sa na vyšetrenie dostavila až v náhradnom termíne a prišla sama, nebolo možné skúmať jej interakciu s mal. deťmi v neprítomnosti otca. V rozhovore ani v testových materiáloch ani jedno z detí nevyjadrilo voči matke negatívne pocity. Maloletí nedokážu zaujať objektívny postoj ku svojim rodičom, riadia sa svojimi (hlavne bezprostrednými) zážitkami a svojim (bio-psycho-sociálne daným) pozitívnym vzťahom k rodičom. Pri tvorbe tohto postoja sú prirodzene ovplyvňovaní dospelými osobami vo svojom okolí. Nebolo však zistené, že by boli priamo, úmyselne negatívne ovplyvňovaní niektorým rodičom proti druhému rodičovi. Na otázku, ktorý z rodičov má lepšie osobnostné predpoklady na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté deti, znalkyňa uviedla, že obaja rodičia majú pozitívny osobnostný potenciál pre výchovu svojich maloletých detí, ale boli zistené aj viaceré riziká. Vzhľadom na anamnézu rodičov hlavne z posledného obdobia a ich osobnostné charakteristiky možno považovať otca za aktuálne vhodnejšiu osobu na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté deti; hlavne však preto, že mu

vo výchove a starostlivosti o maloleté deti pomáhajú jeho rodičia. Aj keď štruktúra osobnosti matky je celkovo s menšími rizikami v porovnaní s otcom, má nedoriešený prípad nájdenia drog políciou v jej domácnosti, pokračuje potreba testovania neprítomnosti drog v jej tele, jej najmladšie dieťa je v dočasnej náhradnej starostlivosti a doba zamestnanosti je príliš krátka, aby bolo možné objektívne hodnotiť jej zamestnaneckú stabilitu. Úroveň intelektových schopností otca je celkovo orientačne v rámci normy. V osobnostnej štruktúre otca sú prítomné znaky nerozhodnosti, egocentrizmu, excitovanosti, nadmernej uzavretosti a odťaživosti, asociálne a závislostné tendencie a znaky adaptačných porúch ako zvýšené intrapsychické napätie, prežívanie pocitov nedostačivosti. Kontakt s realitou narušený, svojská až svojvoľná interpretácia situácií a vyvodzovanie záverov z diania, náznaky porúch osobnosti, hlavne paranoidnej (podozrievavosť, nedôverčivosť), tiež schizoidnej (uzavretosť, odťaživosť) a anankastickej (presadzovanie vlastných názorov a pravidiel), ktoré sa môžu aktivovať hlavne v záťažových situáciách. Je schopný sa plne oddať milovanému človeku alebo obľúbenej činnosti ako ideálu dominujúcemu v jeho živote. Neboli u neho zistené výraznejšie sklony k agresívnemu alebo nekontrolovateľnému správaniu. Dlhodobá prognóza vývoja duševného stavu otca je bez výraznejších rizík. Osobnosť matky detí je vo veku mladšej dospelosti vo vývine. Intelektová úroveň je celkovo orientačne v norme. Štruktúra osobnostných vlastností bez náznakov porúch osobnosti. Možno konštatovať introverziu, silnejšiu pudovú zložku osobnosti, nerozhodnosť, excitovanosť, vzdor voči autoritám a k bagatelizácii pravidiel, sklon k antisociálnemu správaniu, agresivitu, nedostatočnú sebakontrolu, popieranie tenzie, nadmernú kontrolu hostility, snahu javiť sa v lepšom svetle. Je psychosomaticky labilná, nepokojná, podráždená, napätá a prestimulovaná. Kontakt s realitou na hranici narušenia, problematické posudzovanie situácií a vyvodzovanie záverov z diania. Tiež možno konštatovať narušenú rodinnú identitu, „slabé“ rodičovstvo (mal. deti sú ponechané akoby „samé na seba“). Súčasnú situáciu vníma ako neuspokojivý kompromis, s ktorým sa nehodlá zmieriť, nevie však ako efektívne riešiť vzniknuté problémy. V súčasnosti sa rodičia nedokážu zhodnúť na podstatných veciach týkajúcich sa maloletých detí. Ich komunikácia je nedostatočná a nekonštruktívna. Rodičia vzájomne spochybňujú svoje osobnostné vlastnosti a rodičovské kompetencie. Mohli by byť schopní vychovávať maloleté deti formou striedavej osobnej starostlivosti v prípade, že by v procese rodičovskej terapie a poradenstva minimalizovali výchovné riziká vyplývajúce z ich minulého života a ich osobnostných vlastností (osobnostná a rodičovská nezrelosť). Pokiaľ nedôjde k zlepšeniu osobnostných a výchovných kompetencií u obidvoch rodičov a ich harmonizovaniu, nie je v záujme maloletých detí, aby boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Otec má schopnosti a osobnostné predpoklady na výlučné, samostatné zabezpečovanie plnohodnotnej starostlivosti o maloleté deti. U otca sú niektoré osobnostné vlastnosti (rovnako ako u matky), ktoré sú rizikové a obmedzujúce z hľadiska zabezpečovania riadnej výchovy a starostlivosti o zdravý psychický a fyzický vývoj maloletých detí. Striedavá osobná starostlivosť by mohla mať pozitívny vplyv na psychický vývoj detí v prípade, že by rodičia úspešne absolvovali kurz rodičovskej terapie a poradenstva so silnou individuálnou zložkou, ktorým by zlepšili svoje rodičovské kompetencie, minimalizovali by riziká vyplývajúce z anamnézy a osobnostných vlastností a stali by sa tak zodpovednejšími. Obidve mal. deti svoju matku potrebujú pre svoj komplexný zdravý vývin. Pokiaľ je matkin zdravotný stav z hľadiska užívania drog komponovaný, je (prípadné) bránenie deťom v styku s ich matkou pre maloleté deti škodlivé.

14.

K aktuálnym pomeroch rodičov a mal. detí bola súdu doručená správa kolízneho opatrovníka zo dňa 9.1.2020. Z tejto vyplynulo, že bytové pomery oboch rodičov sú nezmenené. Otec zabezpečuje starostlivosť o mal. deti od marca 2019. So starostlivosťou o mal. deti mu vypomáhajú jeho rodičia, s ktorými žije v spoločnej domácnosti. Otec uviedol, že s matkou ohľadne detí komunikuje a komunikuje s ňou vo veľkej miere aj stará matka. Mal. deti sa s matkou stretávajú podľa uznesenia súdu. Otec sa vyjadril, že deťom v styku s matkou nebráni a má záujem, aby sa stretávali. Párkrát sa stalo, že deti u matky aj prespali zo soboty do nedele. Stalo sa tak aj teraz cez sviatky, kedy boli u matky dva dni. Matka sa podľa vyjadrenia otca nezúčastňuje podujatí - besiedok v škole či škôlke. Na začiatku tohto školského roka sa podľa neho dohodli s matkou, že pôjdu spolu, no nakoniec matka nešla. Naposledy mali deti v škole a škôlke vianočné besiedky. Otec uviedol, že on bol V.ovi v škôlke a stará matka bola F.ovi v škole. Matka sa nezúčastnila. Výživné spočiatku matka neplatila, tak to riešil trestným oznámením. V súčasnosti výživné platí riadne a dlh vyrovnala. Mal. V. naďalej navštevuje V. školu v K.. V minulosti navštevoval logopedičku, no v súčasnosti pekne a čisto rozpráva, tak ju už nenavštevuje. V škôlke je spokojný, chodí tam rád. Mal. F. navštevuje 2. triedu na Základnej škole W. K. v K.. Navštevuje družinu, stravuje sa v škole. Ošetrovateľkou detí je MUDr. K.. Deti majú len bežné ochorenia, nemajú žiadne vážnejšie zdravotné problémy. Otec pracuje u rovnakého zamestnávateľa, na zmeny. V prípade,

že je v práci mu so starostlivosťou vypomáhajú jeho rodičia. Matka uviedla, že si je vedomá toho, že znalkyňa striedavú starostlivosť v súčasnosti neodporúča, no zároveň ju nevyvúčila do budúcnosti, ak by rodičia absolvovali poradenstvo zamerané na posilnenie rodičovských zručností. Matka sa vyjadrila, že o absolvovanie poradenstva má záujem. Pokiaľ by mal. deti boli zverené do starostlivosti otca, požaduje rozšíriť úpravu jej styku na každý druhý víkend od piatku do nedele. Sociálnym zisťovaním bolo preukázané, že starostlivosť a výchovu mal. deťom zabezpečuje naďalej otec. Z vyjadrení školských inštitúcií, ktoré mal. deti navštevujú je zrejme, že otec starostlivosť o mal. deti zvláda.

15.

Po zhodnotení výsledkov dokazovania súd rozhodol o zverení mal. detí V. a F. M. do osobnej starostlivosti otca. Zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti otca s pravidelnou úpravou stretávania s matkou je podľa súdu v súčasnosti v najlepšom záujme detí. Rodičovské práva a povinnosti boli v minulosti upravené rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 20P/2/2016-32 zo dňa 11.2.2016, právoplatným dňa 15.3.2016, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na ich výživu sumou po 80,-Eur mesačne k rukám matky, počínajúc od 13.10.2015. Styk otca s mal. deťmi bol následne upravený rozsudkom č. k. 26P/19/2018-27 zo dňa 23.4.2018, právoplatným dňa 14.5.2018, a to každý páry týždeň v kalendárnom roku v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a počas vymedzených dní školských prázdnin a sviatkov. Od marca roku 2019 sa mal. deti nachádzajú v starostlivosti otca na základe nariadenia neodkladného opatrenia (viď ods. 3/ odôvodnenia). Otec starostlivosť o mal. deti vykonáva i za pomoci svojich rodičov, pričom podstatnejšie nedostatky v tejto starostlivosti neboli zistené. Deti navštevujú materskú resp. základnú školu, kde v predložených písomných správach taktiež nie sú konštatované negatívne poznatky. Hoci matka a spočiatku i otec navrhovali úpravu formou striedavej osobnej starostlivosti, táto by v súčasnej dobe nepredstavovala optimálne riešenie. Prekážkami pre striedavú osobnú starostlivosť sú najmä riziká vo výchovnom prostredí matky, ktorá pri starostlivosti o mal. deti zlyhala, a to i vo vzťahu k najmladšiemu synovi P. K., nar. XX.X.XXXX, ktorý bol právoplatným rozhodnutím tunajšieho súdu sp. zn. 26P/26/2019 zo dňa 3.6.2019 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. K.. Rodičia aktuálne nie sú schopní spolu konštruktívne komunikovať, spolupracovať a podporiť sa, naopak títo vzájomne spochybňujú svoje rodičovské kompetencie, čo je pre výchovu mal. detí kontraproduktívne. U matky sú riziká spojené so spôsobom jej života, keďže u nej v minulosti bolo potvrdené užitie omamných a psychotropných látok a takéto látky tiež boli zaistené políciou v mieste je bydliska (metamfetamín). Matka tieto skutočnosti opakovane popierala s tým, že nie je trestne stíhaná, avšak dňa 13.11.2019 bola na ňu prokurátorom Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom podaná obžaloba pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zákona a rovnaký prečin podľa § 171 ods. 2 Tr. zákona (obžaloba pripojená na č.l. 229 -231 spisu). Z hľadiska vyjadrení mal. detí pred znalkyňou súd dodáva, že je nutné rozlišovať medzi názorom dieťaťa a jeho želaniami. Želaním dieťaťa v prípade rozchodu rodičov býva často napr. to, aby sa nerozchádzali a žili naďalej ako rodina, hoci je to i reálne nemožné. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa má dieťa právo byť vypočuté. Maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Názoru dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti (§ 43 ods. 1 Zákona o rodine). Vo všeobecnosti možno za vek, odkedy je dieťa z psychologického hľadiska schopné samostatne vyjadrovať a formulovať svoje vlastné názory považovať vekovú hranicu okolo 12 rokov. V tomto prípade sú nepochybne mal. deti ešte nízkeho veku na to, aby boli spôsobilé a kompetentné posúdiť čo je pre ich vývin a budúcnosť najlepšie.

16.

Ako vyplýva z ust. § 25 ods. 1 Zákona o rodine, zákon na prvom mieste dáva možnosť rodičom dohodnúť sa na úprave styku s mal. dieťaťom, ktorá dohoda sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode resp. rozhodnutia podľa § 36 ods. 1 ZR. Takáto zákonná úprava rešpektuje vôľu oboch rodičov a dáva im priestor pre dohodnutie úpravy styku s mal. dieťaťom takým spôsobom, ktorý im bude vyhovovať i s ohľadom na rôzne pomery rodičov, ich prácu, voľný čas, vzdialenosť bydliska, voľný čas dieťaťa a podobne. Pokiaľ sa však rodičia nedohodnú, o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom rozhodne súd (§ 25 ods. 2 ZR). V danom prípade bol styk matky s mal. deťmi dočasne upravený neodkladným opatrením č. k. 26P/187/2018-144 zo dňa 29.5.2019 v rozsahu každý páry týždeň v sobotu a nepáry týždeň v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod.. Matka pred súdom uviedla, že v prípade zverenia detí do starostlivosti otca navrhuje styk upraviť širšie, vrátane možnosti prespávania detí v jej domácnosti.

Rodičia potvrdili, že upravený styk sa realizoval a občas deti u matky i prespali zo soboty na nedeľu. Matka navrhla úpravu napr. každý druhý týždeň od piatku 17.00 do nedele 17.00 hod. s čím otec súhlasil. Styk súd potom upravil v zmysle súhlasných vyjadrení rodičov, pričom pravidelné stretávanie mal. detí s matkou je v ich záujme, nakoľko majú vzájomne silné citové väzby. Súd zároveň určil, že matka bude povinná si mal. deti preberať v určenom čase v mieste bydliska otca a po ukončení styku si ich bude preberať otec v mieste bydliska matky.

17.

Vzhľadom na problémy v komunikácii rodičov vo vzťahu k otázkam starostlivosti a výchovy mal. detí a za účelom posilnenia rodičovských kompetencií kolízna opatrovníčka navrhla, aby súd rodičom nariadil výchovné opatrenie, a to formou povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu prostredníctvom Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia, ktorým uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. Účinnosť výchovného opatrenia hodnotí priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd návrhu na uloženie výchovného opatrenia vyhovel, nakoľko je v záujme maloletých detí i rodičov. Absolvovanie odborného poradenstva a prípadne i kurzu rodičovskej terapie za účelom osvojenia si princípov zodpovedného rodičovstva odporučila i znalkyňa v záveroch znaleckého posudku, keďže na strane oboch rodičov boli zistené určité nedostatky a výchovné riziká. Rodičia by sa mali snažiť v záujme mal. detí o odstránenie týchto rizík a zároveň je potrebné pracovať na zlepšení vzájomnej kooperácie pri stretávaní detí s matkou, či prijímaní rozhodnutí týkajúcich sa podstatných vecí maloletých. V prípade úspešného absolvovania poradenského procesu nie je vylúčené, že v budúcnosti môžu byť vytvorené podmienky pre reálne fungovanie striedavej osobnej starostlivosti.

18.

Podľa § 62 ods. 1,2 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4, 5 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19.

O výživnom na mal. deti bolo v minulosti rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 20P/2/2016, ktorým sa otec zaviazal prispievať na ich výživu sumou po 80,-Eur mesačne k rukám matky, počínajúc od 13.10.2015. Po nariadení neodkladného opatrenia (vid' ods. 3/ odôvodnenia) bola určená matke vyživovacia povinnosť na obidve mal. deti vo výške minimálneho výživného podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to počínajúc od vykonateľnosti rozhodnutia. V tom čase matka nebola zamestnaná. V priebehu roku 2018 poberala rodičovský príspevok na mal. P. K., nar. XX.X.XXXX, ktorý však bol uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 26PPOm/4/2018 zo dňa 20.12.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoPom/1/2019 zo dňa 8.2.2019 dočasne odovzdaný do starostlivosti starej matky F. K., nar. XX.X.XXXX. Matke preto rodičovský príspevok už ďalej nebol vyplácaný a mala príjmy iba z dávok v hmotnej núdzi. V súčasnej dobe je matka zamestnaná na pracovnú zmluvu v spol. Krempek, s.r.o., a to od 23.10.2019. Podľa vlastnej výpovede pracuje len na polovičný

úväzok 4 hodiny denne a zarába minimálnu mzdu. Vyživovaciú povinnosť má ešte k mal. P. K., ktorý bol právoplatne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti (uznesenie OS Žiar nad Hronom sp. zn. 26P/26/2019 zo dňa 3.6.2019 právoplatné dňa 16.7.2019), pričom výživné bolo matke určené taktiež v sume 30 % zo životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, splatné na účet ÚPSVaR Banská Štiavnica. Otec okrem mal. detí M.ových nemá inú vyživovaciú povinnosť. Naďalej pracuje u zamestnávateľa Romin Slovakia, s.r.o., so sídlom Kremnica, kde podľa potvrdenia zamestnávateľa dosiahol za obdobie mesiacov 12/2018 až 11/2019 priemerný čistý príjem vo výške cca. 681,-Eur (vrátane daňového bonusu a náhrady príjmu pri PN). Po zohľadnení všetkých uvedených skutočností súd určil výživné na maloletého F. M., nar. XX.X.XXXX vo výške 60,-Eur mesačne a na maloletého V. M., nar. XX.X.XXXX vo výške 40,-Eur mesačne, so splatnosťou vždy do každého 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca. Súd určil výživné počínajúc od 1.1.2020, nakoľko potom ako boli mal. deti dočasne zverené do starostlivosti otca, matka platila výživné stanovené neodkladným opatrením v minimálnej sume, pričom platenie vyššieho výživného jej pomery za toto obdobie neumožňovali. Zamestnaná je síce od 23.10.2019, avšak v mesiaci november a december 2019 bola podľa vlastnej výpovede dlhšiu dobu práceneschopná. V súčasnej dobe však môže pracovať a zabezpečiť si dostatočné príjmy na plnenie vyživovacej povinnosti. Pri stanovení výšky výživného súd prihliadol na potenciálne možnosti a schopnosti matky dosahovať príjem aspoň na úrovni minimálnej mesačnej mzdy (okolo 430,-Eur netto), keďže matka nepreukázala žiaden osobitný dôvod resp. prekážku, ktorá by jej bránila zamestnať sa v riadnom pracovnom pomere na plný úväzok u súčasného zamestnávateľa alebo si nájsť inú prácu. Pri poberaní aspoň minimálnej mzdy by platenie výživného na dve mal. deti spolu vo výške 100,-Eur mesačne zodpovedalo objektívnym možnostiam.

20.

Uznesením OS Žiar nad Hronom č. k. 26P/187/2018-153 zo dňa 24.7.2019 právoplatným dňa 12.8.2019 bolo nariadené znalecké dokazovanie znalkyňu z odboru psychológie W. V. S., PhD. a súčasne bola rodičom podľa § 49 ods. 2 CMP uložená povinnosť zložiť na účet súdu preddavky na trovy znaleckého dokazovania v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, a to matke vo výške 100,-Eur a otcovi vo výške 300,-Eur. Rodičia preddavky uhradili v plnej výške. Uznesením č.k. 26P/187/2018-203 zo dňa 4.12.2019 súd rozhodol o vyplatení peňažných prostriedkov - trov znaleckého dokazovania, ktorým priznal znalkyni PhDr. V. S. znaleckú odmenu a náhradu hotových výdavkov za písomne podaný znalecký posudok vo výške 799,36,-Eur. Táto suma bola uhradená v čiastke 100,-Eur z preddavku zloženého matkou, v čiastke 300,-Eur z preddavku zloženého otcom a vo zvyšnej časti 399,36,-Eur zo štátnych prostriedkov.

21.

V zmysle § 57 CMP, súd rozhoduje o náhrade trov konania štátu aj bez návrhu. Vzhľadom k tomu, že v priebehu konania boli uhradené trovy z rozpočtových prostriedkov štátu, vzniklo štátu voči účastníkom právo na ich náhradu, keďže v zmysle § 49 ods. 1 CMP, účastník si platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát. Štát pritom platí trovy konania len v zákonom špecifikovaných prípadoch (napr. trovy tlmočného, trovy v konaní o spôsobilosti na právne úkony, odmenu notára pri likvidácii dedičstva a i.). V tomto konaní teda nejde o prípad, kedy trovy konania znáša štát, ale účastníci konania. V konaní však trovy štátu vznikli vo výške 399,36,-Eur, keďže odmena a náhrada výdavkov súdnej znalkyne nebola v celej výške pokrytá preddavkami na trovy dôkazov. Po zvážení všetkých rozhodujúcich skutočností, najmä výsledku konania, pomerov účastníkov a vychádzajúc zo základných zásad civilného súdneho konania, súd uložil povinnosť nahradiť štátu trovy konania otcovi vo výške 99,68,-Eur a matke vo výške 299,68,-Eur. Súd náhradu trov rozdelil tak, aby obaja rodičia znášali trovy znaleckého dokazovania v rovnakej výške. Matke bol pri nariadení znaleckého dokazovania určený nižší preddavok z dôvodu, že nemala v tom čase žiadne príjmy zo zamestnania ani dohody. V súčasnosti je však zamestnaná, pričom výšku jej zárobku a potenciálne možnosti dosiahnuť i vyšší príjem súd uvádzal v predchádzajúcich odsekoch odôvodnenia. Súd tiež zohľadnil skutočnosť, že znalecké dokazovanie bolo vykonané v záujme všetkých účastníkov a tiež z dôvodu nízkeho veku mal. detí, ktorých názory a vzťahy k rodičom bolo potrebné posúdiť z odborného psychologického hľadiska. Súd preto považoval za spravodlivé, aby sa na trovách znaleckého dokazovania podieľali obaja rodičia na polovicu.

22.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v civilnom mimosporovom konaní

účastníci v zásade nemajú nárok na náhradu trov konania. Výnimku z toho pravidla predstavuje § 55 CMP, podľa ktorého súd môže náhradu trov konania priznať, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Takáto okolnosť však vo vzťahu medzi účastníkmi konania nebola preukázaná a preto súd žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).